

65. výročí úmrtí Antonína Zápotockého Zákolany 13.11. 2022

Malý pietní akt se uskutečnil přímo ve výroční den u sochy AZ v Zákolanech, za účasti zástupců OV KSČM Kladno, Rakovník a Praha východ. Nechyběly členky LKŽ ani kytice KČP a OSČMS.

Přítomné přivítala s.E.Vlčková, předsedkyně OV KSČM Kladno, která po položení květin, přiblížila osobnost nejvýznamnějšího kladenského rodáka. Hovořila o jeho životě i jeho působení, a to i v návaznosti na současnou situaci ve společnosti, kdy nám chybí obdobné vlivné osobnosti, které by působily ve prospěch prostých občanů a měly jejich důvěru.

EV, foto Jiří Skála,

Nejen o přestavěných prioritách za posledních 33 let

Když budu konstatovat, že máme jedny z nejdražších, ne-li vůbec nejdražší ceny energií v Evropě, neřeknu nic nového a ani se o tom rozepisovat nechci. To je fakt a je dostatečně známý. Proč tomu tak je, ví rovněž každý, kdo vědět chce. A může se vláda ČR v této souvislosti dnes a denně zaštitovat chvalozpěvy o tom, jak občanům pomáhá. Že je to lež, vám řekne každý na potkání a v hospodě k tomu přidá i pár pepných slov.

Na margo toho lze konstatovat jediné – předseda Vlády České republiky Petr Fiala se svým sborem stejně »vlasteneckých« ministrů hodil občany přes palubu ještě dříve, než ČR jako Titanic řítící se do hlubin krize vůbec vyplula.

Dějí se věci, které by před 33 lety ve snu nenapadly ani toho největšího odpůrce tehdejších společenských změn. Kdyby to samé předváděli komunisté před listopadem 1989, tak by se asi »samet« nekonal, ale bylo by to na defenestraci. A dnes? Ještě pořád určitá část veřejnosti Fialovu kabinetu tleská a předsedu vlády div že nevnáší do nebes, jak je na něho pyšná a hrdá. Je to ta část, která si říká, že krize přivede střední třídu do bankrotu a »oni« si koupí jejich majetky za pár korun.

Omlouvám se za malou vsuvku, ale neodpustím si ji. Nedávno jsem na sociálních sítích četl dobrý vtip – že prý vůbec nevdává, že Petr Fiala moc neumí anglicky, že v Bruselu stejně na všechny příkazy odpovídá výhradně a pouze »yes, ok, yes«, a to že se už naučil vyslovovat správně a bohatě si s tím vystačí. Zele je v zemích českých...

Tak či tak a v porovnání se sousedními zeměmi ještě o to více. Například s Rakouskem. Dostal se mně do rukou ceník elektřiny a plynu pro domácnosti právě tam, platný od 1. září 2022. V přepočtu na českou měnu zde 1 kWh elektřiny vychází zhruba na 8,11 Kč, při nočním tarifu dokonce jen na 6,1 Kč. Pokud český občan právě obnovuje smlouvu s dodavatelem, hrozí mu, že bude platit až dvojnásobek běžné rakouské sazby – v každém případě ale zaplatí za 1 kWh přes 10 korun. A to, prosím, Česká republika je na rozdíl od Rakouska celoročním vývozcem elektrické energie,

zatímco naši jižní sousedé jsou rádi, když vůbec pokryjí po dodávkách od nás vlastní spotřebu. Nehledě k tomu, že Rakousko na rozdíl od ČR patří podle oficiálních mezinárodních statistik mezi hospodářsky nejvyspělejší země světa s vysokou kvalitou života a velmi dobrou úrovní sociálního zabezpečení.

Jen pro zajímavost – průměrný plat v Rakousku činil na počátku minulého roku 4055 eur, tedy zhruba 103 200 Kč. Tehdejší průměrný plat v České republice odpovídal zhruba 34 procentům průměrných mezd vyplácených v Rakousku. Žít dál svůj sen si můžeme i o jejich cenách plynu, jehož kilowathodina v dražším z obou nabízených tarifů přijde rakouského občana se vším všudy, čili v koncové ceně, přibližně na 3,66 Kč.

Tragické na tom je, že energetická krize nejen v ČR, ale v celé Evropě, vůbec nemusela propuknout, kdyby v čele jednotlivých států byly národní vlády, nepodřízené protinárodní a protievropské Evropské unii. Primitivní nenávist k Rusku, a především sebezničující ignorace ještě nedávné prosperity starého kontinentu v prvé řadě jen a jen díky levným ruským energiím, nás vtáhla do situace, kdy dochází k systematické deindustrializaci Evropy v zájmu záchrany krachující ekonomiky Spojených států amerických. Vláda P.Fialy je, žel, jen slouha. Je jedním z nejposlušnějších a nejoddanějších zastánců a propagátorů této řízené likvidace evropského průmyslu s fatálními dopady na každého jednotlivce, včetně generací příštích. Za toto nás/vás jednou budou naše/vaše děti proklínat... Ten čas dříve či později nastane. Kdysi někteří emigrovali do Rakouska, že doma nemohli nerušeně poslouchat »od mikrofonu vás zdraví Ivan Medek, Hlas Ameriky, Vídeň...« Dnes by mnozí do Rakouska taky rádi utekli, ale nemají na benzín, či naftu a tak se jen těžko mohou ohrát, uvařit si a umýt se teplou vodou. Špinaví jít nechťejí. **Vojtěch Filip**

Proč máme nejdražší energie, nám vláda vysvětlit

neumí, říká bývalá předsedkyně sněmovního rozpočtového výboru Miloslava Vostrá (KSČM) . Jediné, o čem komunikuje, je pomoc Ukrajině a sankce vůči Rusku. Vládní koalice ve Sněmovně prosadila navýšení letošního státního rozpočtu včetně jeho schváleného schodku až na 375 miliard korun. Důvodem mají být dopady konfliktu na Ukrajině, a také výdaje na řešení vysokého růstu cen, hlavně energií. Jak byste ten proces změn letošního rozpočtu popsala? Pokud jde o letošní rozpočet, kdy došlo dvakrát k navýšení schodku, řekla bych, že postup současných vládních představitelů se neliší od toho, co

dělala minulá vláda v období covidu. To znamená, že když vás něco překvapí, nepočítáte s tím, tak samozřejmě nedokážete odhadnout, jak dlouho to bude trvat, co všechno budete muset udělat atd. Takže ten samotný proces bych já osobně tak úplně neodsuzovala, spíš je otázkou, že vláda ty kroky dělá opět ad hoc, tak, jak tomu bylo při covidu, kdy ale tento způsob tehdejší vládě současné vládní strany vyčítaly. Tady se spíš ukazuje, že když je nějaká politická strana v opozici, že možná místo ideologie a osobních antipatií je někdy potřeba se vžít do té vládní role a říci, co bych na tom místě dělala já. Co bychom dělali my, jako KSČM, na jejich místě, musím říct, že si nejsem zcela jistá, že bychom nepostupovali stejně, takže ten samotný proces rozhodně nebudu v tuto chvíli odsuzovat.

Myslíte si, že je ta výše schodku konečná? Tady si dovoluji odcitovat bývalého ministra financí pana Kalouska – nemám křišťálovou kouli, nevím, jaký bude schodek. Minulá vláda postupovala způsobem, že dělala velký polštář, aby k novelizaci rozpočtu nedocházelo tak často. Tato vláda, vědoma si toho, jak naslibovala, že bude krotit veřejné finance, se snaží nedělat tak velký polštář. Když jim to ale nevyhází, tak stejně musí novelizovat, takže ten výsledek je v podstatě naprosto stejný, akorát je jiný postup. Nejsem přesvědčena o tom, že schodek, tak jak byl schválen, to znamená -375 miliard, je udržitelný, vzhledem k tomu, komu chce vláda ještě pomoci. To jí opravdu nevyčítám, myslím si, že to je správně, možná by se ale spíš chtělo nad tím zamyslet dřív a připravit nějaké systémovější kroky, než to dělat ad hoc. Nicméně předpokládám, že tato pomoc v tom novelizovaném schodku ještě není, protože nemají zatím ještě vydiskutováno, jakým procesem ji chtějí provést. Jestli bude stejná jako pro občany, nebo budou mít podniky jinou cenu zastropování, to v podstatě ještě dohodnuté nemají a pokud ano, je otázka, zda to mají dopočítáno, protože nemůžou předpokládat, kolik firem už skončilo, kolik tu pomoc využije nebo kolik se jich rozhodlo přesto všechno ukončit svoji činnost. Myslím si tedy, že ten schodek bude těžko udržitelný.

Je ale třeba také říci, že úplný závěr dělají peníze z Evropské unie, které do poslední chvíle nejsou rozpočtovány. Nevíme, jaké vyúčtování či kolik peněz z Evropské unie dojde na projekty a programy, které už jedou, ale také mohou přijít finanční prostředky v rámci pomoci Ukrajině. Takže ten úplný závěr bude až podle toho, jak se rozhodne Evropská komise. Stávalo se, že za minulou vládu nám dopadly rozpočty lépe, protože přišlo z EU víc peněz, než se čekalo, takže na to, jaký ten výsledek ve finále bude, si opravdu musíme počkat až do konce roku.

Sněmovnou prošel v prvním čtení návrh zákona o státním rozpočtu na příští rok, který počítá se schodkem 295 miliard korun. Podle předsedy vlády Petra Fialy jde o rozpočet válečný a krizový, opozice mluví o paskvilu. Jak byste tento rozpočet charakterizovala vy? Současná vládní koalice ten rozpočet podle mě pojala vyloženě ideologicky. Zcela pragmaticky musí předpokládat, že pokud se tento rok prohlubuje schodek státního rozpočtu neočekávanými záležitostmi kolem Ukrajiny, sankcí, růstu cen energií, s kterými momentálně neumíme jiným způsobem bojovat než zastropováním, nemůžou předpovídat, jaká bude zima od ledna, jestli ta spotřeba nebude vyšší a nebudou muset víc sáhnout do kapsy, takže já si myslím, že vláda vycházela z toho, že deklarovala, že chce šetřit, a proto udělala rozpočet takový, který svým voličům zdůvodní, ale myslím si, že v něm chybí řada nákladů. Jsem také velmi skeptická k tomu, zda je opravdu na příjmové straně zohledněn záměr vlády k úpravě některých daní, hovořím o tzv. válečné dani, kde je ale otázka, jak budou velké firmy a banky optimalizovat. Nenašla jsem zatím názor jediného ekonoma, ať se řadí k levicovým nebo pravicovým, který by podpořil ten příjem z této

daně. Každý z nich říká, že takový příjem, s jakým vláda počítá, rozhodně nebude, takže ta příjmová strana je podle mě trochu přeceněná. Určitě je tam počítána vysoká inflace, otázka ale je, jak se inflace bude pohybovat. A potom vím, že se vláda dostává k debatě, kterou jsme jako KSČM chtěli vést už před dvěma, třemi lety, a to je revize daňového systému, progresivita daní atd. To samozřejmě na příjmové straně není a ani být nemůže, protože pokud by vláda chtěla opravdu postupovat tak, jak se má, tak změny daní se vždy dělají buď v začátku roku nebo v pololetí, což evidentně tato vláda nestihne. Takže jsou tam různé věci, s kterými se počítá, ať už jde o sociální oblast, pan ministr Jurečka má spoustu nápadů, kde peníze vzít, kde naopak přidat, ale myslím si, že tento návrh rozpočtu, jak je předložen, toto neobsahuje, už vzhledem k tomu, že byl předložen do Sněmovny do 30. září.

Je podle vás navržený schodek reálný, anebo budou následovat novely rozpočtu, které ho budou navyšovat? Jsem přesvědčená, že budou následovat novely, že tento schodek není reálný. Podle mě se ta realita bude pohybovat v tom lepším případě někde kolem čísel letošního roku, to znamená, že ten schodek bude kolem 370 až 400 miliard korun.

KSČM ve Sněmovně pravidelně kritizovala rozpočet ministerstva obrany a navrhovala jeho snížení. Příští rok by měl stát na obranu dávat 111,8miliardy korun, téměř o 23miliardy více než letos. Souhlasíte s tímto navýšením, považujete ho za nutné? My jsme chtěli ubírat armádě z toho důvodu, že armáda neuměla dělat výběrová řízení, ministerstvo obrany v podstatě neumělo zrealizovat nákupy, které si financovalo. Proto jsme prosazovali, aby se tam nedávalo tolik peněz, protože ty peníze tam leží a podle nás se daly použít v jiných oblastech. Jistě, pokud by se nějaký nákup realizoval, mohla tam být státní záruka, že ty peníze se uvolní.

Teď je samozřejmě situace jiná. Všichni jsme určitě zaznamenali, jak vláda dává zbraně Ukrajině, takže když to řeknu laicky, vyprázdnili jsme sklady a je potřeba je doplnit. Podle mě je otázka, zda ty nákupy budou efektivní, zda nejsou dány spíše politickou přichylností k některým státům a zda opravdu ty věci, které se dějí, například, že dostaneme za nějakou cenu dvě letadla, ale musíme si je opravit, zda to ve finále nebude dražší, než kdybychom dodrželi kontrakty, nebo zakázky, které jsme už měli domluvené na výběrových řízeních. Takže já mám spíš pochyby o efektivním využití těchto prostředků, abychom opravdu nakoupili to, co naše armáda potřebuje.

Vláda se zavázala, že nepřistoupí ke změně daní. Vy dlouhodobě říkáte, že změně daňového systému se nevyhnete. Jak byste si tuto změnu představovala?

V podstatě už před několika lety jsme se jako poslanci za KSČM snažili vyvolat debatu ohledně progresivního zdanění. Větší potřeba změny daňového systému vyvstala po zrušení superhrubé mzdy, bylo naprosto jasné, že výpadek 100 miliard korun se bude muset vyvážit buď škrtem nějakých výdajů, anebo zvýšením příjmů. Upozorňovali jsme, že je potřeba zaměřit se na daně komplexně a zrevidovat celý daňový systém. Daně jsou provázaný systém, a proto, když v nich chcete něco upravit, tak je potřeba to vzít v celém komplexu. Byli jsme přesvědčeni, že je potřeba tu diskusi zahájit již v minulém volebním období bez ohledu na ideologické záměry, protože bylo evidentní, že ten dopad do státního rozpočtu bude řešit jakákoliv vláda, která vzejde po nových volbách. Chtěli jsme mít určitý náskok, vydiskutovat si, kde by to šlo a kde by to nešlo.

Uznávám, že náš koncept progresivního zdanění pro některé nebyl úplně přijatelný, protože jsme tam volili několik pásem u příjmu fyzických osob. Nechtěli jsme, aby tyto schodky nesli na svých bedrech ti, kteří mají nejnižší příjmy, chtěli jsme to tak, aby se ta tíha rozložila v celém spektru ekonomicky činných občanů. Chápali jsme, že to pro některé nebude úplně přijatelné, byli jsme ochotni jít i na některé kompromisy, i co se týká progresivního zdanění korporací, právnických osob atd. Nicméně před volbami nebyl zájem jakékoliv daně zvyšovat, všichni deklarovali, že daně se zvyšovat nebudou, i když ekonomicky to nedávalo smysl. Do toho přišly volby, ODS a koalice Spolu hlásily, jak jsou na tyto věci připraveny, takže se čekalo, s čím přijdou.

Zatím to ale spíš vypadá, že žádný promyšlený systém změny nemají... Přesně tak. Všechny úpravy se zatím dělaly ad hoc, teď už ale zřejmě i vládní strany pochopily, že k nějaké úpravě dojít musí. Řekla bych, že se snaží jít tou nejjednodušší cestou, to znamená přes nepřímé daně, ať už je to spotřební daň nebo daň z majetku. Možná si někteří vzpomenu, když KSČM chtěla upravit daň z majetku, nazývali jsme to daň z luxusu, kolik bylo kolem toho křiku i ze strany ODS, KDU-ČSL atd. Teď najednou zjistili, že pokud chtějí ukočírovat schodek, tak jim v podstatě nezbyde nic jiného, než se zaměřit i na příjmovou stránku. Nás může akorát mrzet, že se ta diskuse zbytečně oddálila o dva až tři roky, že už teď některé parametry mohly být diskutované tak, aby současné parlamentní strany, čímž myslím zejména největší opoziční hnutí ANO, měly s vládní koalicí ty změny vyjasněné a mohly být co nejrychleji provedeny. Tato diskuse bude teprve probíhat, určitě nebude jednoduchá i mezi vládními stranami nebudou na všechno stejné názory. Tak přicházíme o čas, který ten státní rozpočet potřebuje.

Kromě revize daňového systému jste ale navrhovali i revizi sociálního systému...

Požadovali jsme, aby se udělal přehled všech dávek, jejich využitelnost, efektivita, kde to stačí, kde nestačí, co je potřeba posílit atd. Chtěli jsme, abychom se zamysleli třeba i nad přenastavením dávek, protože jsme věděli, že některé nejsou zcela využívané, nejsou efektivní, ale ani na toto téma ani minulá vláda nechtěla slyšet. V ideologické předpojatosti, že to navrhovala KSČM, byli všichni proti, a teď najednou zjišťují, že ono to jinak nepůjde. Problém je, že se zase všechno řeší ad hoc, to znamená, že místo, aby se vzala dávka po dávce, začalo se to propočítávat, tak se zase dělají jednotlivé kroky, což moc nesvědčí o tom, že by tato vláda měla již dopředu nějaká systémová řešení, tak jak deklarovala. Další systém, o kterém se zatím takně mlčí, ale myslím si, že je otázka času, kdy půjde i toto téma na veřejnost, je financování zdravotní péče. Tady je podle mě třeba podívat se na platby státu za státní pojištěnce, ale pořád se nevzdáváme myšlenky sjednotit zdravotní pojišťovny, kde je hlavní a většinový akcionář stát, do jedné státní pojišťovny. Koncept jsme už měli připravený, bohužel se tak nestalo, ale myslím si, že pokud se hledají úspory, tak by se měly hledat i v efektivitě provozu pojišťoven tam, kde stát má své zastoupení a kde to může ovlivnit.

Jak se díváte na návrh ministra práce Mariana Jurečky snížit podporu v nezaměstnanosti? Myslím si, že to není tak jednoduché, jak to pan Jurečka řekl. Ono to sice zní líbivě pro řadu občanů, kteří chodí do práce a říkají si – nezaměstnaní jsou doma a berou dávky – už ale nezaznělo, že i ta podpora má svůj strop bez ohledu na to, jaký jste měla příjem. Nemyslím si, že je fér, aby lidem, kteří 20 i více let pracovali, odváděli odvody do systému, najednou, když se dostanou do situace, že ztratí zaměstnání, byly kráceny dávky. Jsem přesvědčená, že většina z nich tuto situaci nese špatně, protože jsou zvyklí pracovat. To, aby se jim po dvou měsících, když nenajdou práci, snižovala podpora v nezaměstnanosti, není podle mě správné, není to solidární a myslím si, že takhle by se postupovat nemělo.

Jaké budou detaily, podmínky, zda to bude platit pro všechny, nebo budou opět nějaké výjimky, to bohužel zatím nevíme. Na to si asi musíme počkat. Já bych spíš navrhovala to, o čem jsem již hovořila, vrátit se komplexně ke všem dávkám a zvázat jejich nastavení, využití a jejich efektivitu. Zase vytrháváme něco z kontextu. Pokud tohle chce pan Jurečka opravdu udělat, jsem velmi napjatá, jak to chce provést, aby nepoškodil lidi, kteří opravdu dlouhá léta pracovali a do systému přispívali.

Národní ekonomická rada vlády představila kabinetu své návrhy na dlouhodobé

zlepšení salda veřejných financí. Na příjmové straně rozpočtu NERV navrhuje například zvýšit daň z příjmu fyzických osob na úroveň před zrušením superhrubé mzdy, zvýšit spotřební daně nebo poplatky za těžbu nerostných surovin, ale také zavést odložené školné na vysokých školách. Je to podle vás správná cesta? Musíme to brát tak, že NERV tvoří ekonomové, kteří si sednou, napíší čísla a udělají propočty. Nedělají politická rozhodnutí, nejednají s Tripartitou, nemají v popisu práce udržovat nějaký směr ve společnosti. Vládě předloží určitá čísla a pak samozřejmě záleží na tom, co s tím vláda udělá.

Pokud jde o poplatky za těžbu nerostných surovin, tomu bych se vůbec nebránila. Co se týče odloženého školného, myslím si, že už dnes je situace pro mnohé zájemce o studium na vysoké škole hodně komplikovaná – zvyšují se nájmy, koleje, náklady s cestováním a podobně. Nejsem si úplně jista, že odložené školné něco vyřeší tak, aby to s rozpočtem nějakým stylem pohnulo, to určitě ne. Koneckonců, kdo na školné má, chodí na soukromé školy. Nemyslím si, že by veřejná státní škola měla mít jakékoliv školné. Pokud jde o zvýšení daní fyzických osob, my jsme navrhovali celý systém progresivního zdanění, byla tam i pásma, která se týkala zdanění fyzických osob, ale tady si myslím, že je to dáno pouze jednou větou z toho důvodu, že spíš jde o ten objem finančních prostředků, který se vybral před zrušením superhrubé mzdy. To znamená, že vlastně nechávají naprostou volnost, jak by se s tím stát vypořádal, jestli by to bylo progresivní zdanění ve dvou, třech nebo čtyřech pásmech, akorát upozorňují na to, že by ta daň měla mít stejnou výtěžnost objemu, jako měla před zrušením superhrubé mzdy.

Myslím si, že jim tam trochu vypadly příjmy právnických osob, protože i tam má progresivní zdanění svůj význam. My jsme ho navrhovali, měli jsme tam dvě pásma podle obratu a myslím si, že vytrhávat jenom fyzické osoby, značí, že v podstatě chtějí řešit jenom ten výpadek po zrušení superhrubé mzdy. Takový postup podle mě není správný, když už něco dělám, měla bych to dělat komplexně. **lportal.cz24**

Opáčko z dějepisu 35

Jezuité měli dosud v rukou veškeré školství. Začali vadit i panovníkům, příliš se pletli do velké politiky. Roku 1773 proto papež řád zrušil. V roce 1774 byl vydán Marií Terezií všeobecný školní řád, povinná školní docházka pro všechny děti. (Učiteli se stávali většinou vysloužilí vojáci, asi to podle toho ve školách vypadalo). Ale vraťme se k dalším tereziánským reformám. Tereziánský katastr je soupis poddanské půdy pro evidenci daní. Zřízen byl nový úřednický aparát. Nařídila číslování domů. Obávala se, že by omezení úlohy církve vedlo k úpadku mravů. Rolníci v té době odváděli vrchnostem, tedy i panovníci až dvě třetiny výnosu, zemědělská výroba zaostávala. Peníze chyběly třeba na budování cest, (i ty byly přizpůsobovány potřebám vojska), splavnost řek. České země proto vyvážely potraviny, dřevo a jiné komodity, kterých byl u nás nedostatek. (Ostatně-obávám se, že jsme na tom byli v minulém a jsme i v tomto století podobně.) V roce 1771 vydala robotní patent, který však tíživou situaci poddaných nezlepšil. Jsou stále připoutáni k půdě, za každý prohřešek jsou tělesně trestáni, nesmějí se stěhovat, ženit jen se svolením panstva. Třídenní robot je v době sezonních prací jen iluzí. Vrchnostenské soudy soudí vždy ve prospěch panstva. I vesnice je však diferencována. Bohatí sedláci mohou posílat na robotu pacholky, drobní vlastníci musí stačit při robotě i obdělávat svá vlastní pole. Početná venkovská chudina je zcela nemajetná. Samostatnou vrstvu tvoří svobodná povolání – mlynáři, kováři. Nezřídka se staví do čela selských povstání. Nejznámější bouře je ta z roku 1775. Předcházela ji neúroda, která vedla k růstu cen, dokonce k hladomoru. Po vsích kolovala fáma, že spoluvládce panovnice Josef vydal „zlatý patent“, který ruší nevolnictví a panstvo ho zatajuje. Jsou zřízena „selská gubernia“, která měla jednat s úřady za všechny poddané. Do čela byl zvolen sedlák Nývlt. Ozbrojení vesničané vtrhli na panská sídla s cílem patent najít. Neobešlo se to bez rabování a krveprolití. Byla zřízena dokonce jakási selská armáda, která táhla na Prahu, byla však odrazena. V bitvě u Chlumce nad Cidlinou pravidelná armáda za pomoci stělných zbraní obrátila sedláky na útěk, byla řada padlých. Následovaly soudní procesy. Panovnice prostě účastníky omilostnila s tím, že se musí vrátit ke svým pánům a plnit své poddanské povinnosti. Vůdce rebelie Nývlt byl potrestán také mírněji, než bylo dříve zvykem. Tři roky nucených prací. Popraveni byli jen ti, kterým bylo prokázáno rabování na panských sídlech. Bylo už také jasné, že dosavadní systém je neudržitelný- mimo jiné vznikaly první manufaktury, které potřebovaly pracovníky. Jak tomu bylo ve městech? Horní vrstva byla tvořena úředníky, rentiéry a cechovními mistry. Přísná cechovní pravidla omezovala jejich počty. Střed tvořili drobní řemeslníci, odkázáni na sebe a svou rodinu. Daleko početnější byla nemajetná vrstva námezdní pracujících. Spodinu tvořili žebráci, tuláci, bezprizorní sirotci. Židé žijí v ghetech, vystaveni silnému náboženskému útlaku. Lichva není křesťanům povolena, židé jsou zdatní obchodníci, někteří bohatnou, půjčují peníze a jsou proto tolerováni.

Musíme se zmínit také o manželovi Marie Terezie, **ŠTĚPÁNU LOTRINSKÉM**. Měl obchodní talent. Obchodovat uměl i s nepřitelem, zakládal výnosné manufaktury všude, kde k tomu byly dobré podmínky. Ty nesly dobré zisky, pro svou novou zemi financoval armádu a měl zásluhu na tom, že zvládla války o dědictví Rakouské. Zemřel v roce 1765, ale jím založené podniky nesly zisky i nadále, dá se konstatovat, že Habsburký rod z jeho činnosti profitoval až do konce 19. století. Nakonec máme v dobré paměti kostýmní televizní seriál, (Marie Terezie-pozn. redakce), kde ho mistrně představoval Vojta Kotek.

JOSEF II., 1780-1790. Téměř ve všech názorech na vládnutí se rozcházel se svou matkou. Narodil se roku 1781, byl dvakrát neúspěšně ženat. Izabela Parmská dávala předost ženám. Druhá, zanedbávaná žena Josefa Bavorská brzy zemřela. Josef se už nikdy neoženil. Roku 1764 byl zvolen císařem říše. Už jako spoluvladař objížděl inkognito v prostém šatě země Rakouska. Zajímal se o lidi, jejich práci, neváhal sám vyorat brázdu. Ve venkovských hospodách měl stále známosti, nevyhýbal se i vykřičeným domům, spolu s dalšími mu i získané pohlavní nemoci ukrátkaly život. Jeho vláda přinesla mnoho kladů, ale také záporů. Nevolnictví zrušil hned v roce 1781. (Na Hané se říkalo-vrátíl se král Ječmínek.) Jeho nový soudní řád stanovil rovnost všech lidí před zákonem. (Do jaké míry mohla být rovnost uplatněna?) Značně omezil moc církve, rušil kláštery a řady kostelů.. Židy zbavil mnoha ponižujících omezení. Lišil se kladným vztahem k prostým lidem. Náboženskou svobodu uzákonil patentem. Měl název „církevní, náboženský, či toleranční“ .

ZPRAVODAJ OV KSČM Kladno: Adresa redakce:ul. Mialdy Horákové 497 Kladno 2, tel.: 312 687 909, 725646013 E-mail:ov.kladno@kscm.cz

WEB://<http://kladno.kscm.cz> **MIČ 47 437**

Nevyžádané příspěvky se nevracejí

